

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/10/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614200918
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2614200918.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov JUDr. Zlatice Javorovej a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. K., nar. XX. L. XXXX, bytom D., G. XXX/X, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, matky: B. J., nar. X. C. XXXX, bytom D., G. XXX/X a otca: G. K., nar. XX. S. XXXX, bytom Y. XXX, o udelenie súhlasu so zmenou priezviska maloletého, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Senica z 3. marca 2014 č. k. 8P/10/2014-21, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa udelil súhlas namiesto otca maloletého, aby priezvisko maloletého V. K., nar. XX. L. XXXX bolo zmenené na priezvisko „J.“; žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil ustanovením § 35 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „ZoR“) a § 6 ods. 1, § 8, § 11 ods. 3 písm. a) z. č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku a vecne tým, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že maloletý V. žije v súčasnosti so svojou matkou, jej manželom a bratom S. v spoločnej domácnosti a okrem neho (V. K.) všetci členovia rodiny majú priezvisko J. - J.. Maloletý V. je žiakom 1. ročníka základnej školy, chce mať rovnaké priezvisko ako zvyšok rodiny, pričom už teraz sa podpisuje priezviskom J. a i keď svojho otca pozná, za svojho otca považuje manžela matky, E. J., ku ktorému má vytvorený bližší vzťah. Vzhľadom na nezáujem otca o maloletého, ktorý od augusta 2012 sa s ním nekontaktuje, vzhľadom na želanie maloletého V. a najmä na priaznivom duševnom vývoji maloletého dal súhlas na zmenu priezviska J.. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. (z. č. 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O.s.p.“) a keďže ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré možno začať aj bez návrhu žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého. Dôvodil, že nesúhlasí so zmenou priezviska a to z dôvodu, že matka mu doposiaľ neumožňovala pravidelný styk so svojim synom V., pravidelne si plní vyživovaciu povinnosť, s maloletým mal pekný a priateľský vzťah až do apríla 2012 a po tomto dátume mu matka odmietla stretnutia s maloletým V. a vzhľadom na záujem na styku podal návrh na úpravu styku s maloletým V.. Konkrétny odvolací návrh nepodal.

K odvolaniu otca sa vyjadrila i matka maloletého, ktorá uviedla, že od roku 2007 až do apríla 2012 sa otec stretával s maloletým len sporadicky a keď sa i dohodli na styku otec neprišiel. Dodala, že otec sa o maloletého nikdy nezaujímal, neinformoval sa o ňom, o jeho záujmoch ani o zdravotnom stave a napriek tomu, že bol informovaný o možnosti podania návrhu na úpravu styku tak neučinil. Namietala, že od roku 2012 mu nekúpil ani darček k meninám, narodeninám, na Vianoce a ani ho v tieto sviatočné dni nekontaktoval. K plneniu vyživovacej povinnosti otcom dodala, že výživné platí prostredníctvom exekútora, keďže ho dobrovoľne neplatil. Uviedla, že maloletý pokladá za svojho otca jej manžela, E. J., s ktorým má vytvorený pekný vzťah, jeho priezviskom sa predstavuje i podpisuje, (priložila ku svojmu vyjadreniu i výkresy maloletého podpísané priezviskom J.). Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

K odvolaniu otca sa vyjadril i kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že je síce pravdou, že otec podal návrh na úpravu styku a v konaní vedenom pod sp. zn. 10P/5/2014 bola súdom prvého stupňa schválená dňa 31. marca 2014 rodičovská dohoda, avšak žiaden styk sa nerealizoval. Dodal, že otec nerešpektuje želanie maloletého V. a neuviedol žiaden relevantný dôvod prečo so zmenou nesúhlasí. Navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť, keďže tento je v prospech a v záujme maloletého dieťa.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba, účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O. s. p.) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 81 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a je potrebné ho potvrdiť (§ 219 ods. 1 a 2 O. s. p.). Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 29. apríla 2014 (§ 156 ods. 1 O. s. p.), pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli v lehote najmenej 5 dní pred vyhlásením (§ 156 ods. 3 O. s. p.).

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 8P/10/2014 je udelenie súhlasu súdu namiesto otca maloletého dieťaťa so zmenou priezviska. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bolo návrhu vyhovené.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa náležite, podrobne, logicky odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa i s jeho odôvodnením a v podrobnostiach na neho poukazuje a k veci len dodáva:

Zmena priezviska maloletého dieťaťa znamená značný zásah do práv rodičov, ale i do práv maloletého dieťaťa. I keď v spoločnosti dochádza k liberalizácii nazerania na normu, že celá rodina má rovnaké priezvisko, zo všeobecne známych záverov detských psychológov je nepochybné, že pre dieťa je ideálne, aby malo také priezvisko ako človek (ľudia), s ktorým(i) žije. Pre dieťa je jednoduchšie pochopiť situáciu, že žijeme spolu, tvoríme rodinu, a preto máme rovnaké priezvisko. Pre dieťa a obzvlášť v nízkom veku je frustrujúce ak má priezvisko odlišné ako zvyšní členovia rodiny (matka, súrodenci).

Podľa § 35 ZoR ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vyťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku

maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 6 ods. 1 z. č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa § 8 vyššie citovaného z. č. 300/1993 Z. z. zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa alebo s § 4 ods. 2 alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu ak štátny občan SR je štátnym občanom iného štátu.

Podľa čl. 3 bod 1. Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 12 bod. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

Odvolačný súd nezistil žiaden dôvod ustupovať od názoru vysloveného súdom prvého stupňa a k veci dodáva, že v prípade absencie riadneho vzťahu dieťaťa s rodičom nemajúcim dieťa vo svojej starostlivosti a akejkoľvek preukázateľnej aktivity takéhoto rodiča v záujme vytvorenia, obnovenia, či kultivácie jeho vzťahu s dieťaťom, nemožno zotrvať na ponechaní jedného z vonkajších prejavov spolupatričnosti takýchto osôb spočívajúceho práve v zhode priezvisk dieťaťa a rodiča, ktorý by tak naďalej bol len vyjadrením formálneho, nie však aj reálne budovaného vzťahu dvoch osôb, čo aj pri ich biologickom príbuzenstve.

Z obsahu argumentácie otca v odvolaní i v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyplynul jeho prezentovaný záujem o maloletého a to podaním návrhu na úpravu styku, avšak len z tohoto prejavu nemožno usudzovať na skutočnú snahu otca dieťaťa vstupovať zodpovedne do výkonu svojich práv, keď práve otec svojim postupným konaním spôsobil degradáciu jeho vzťahov s maloletým a vytvoril priestor pre to, aby post druhého rodiča dieťaťa popri jeho matke podieľajúcej sa na výchove permanentne, napriek nedostatku skutočnej biologickej väzby zaujal manžel matky. Otec svoje právo podieľať sa na výchove dieťaťa dlhodobo nerealizoval (od roku 2012) a taktiež nie celkom svedomitý postoj vyplynul i k plneniu si povinností platiť súdom určené výživné. Maloletý v priebehu konania jednoznačne prezentoval pred kolíznym opatrovníkom svoj záujem niesť priezvisko zhodné s priezviskom matky, brata a manžela matky, ktorého považuje za svojho otca a týmto spôsobom prezentovať, že je súčasťou rodinného zväzku.

Nahradenie doterajšieho priezviska maloletého V. je v jeho záujme a nič nebráni biologickému otcovi, aby vytváraním, prehĺbovaním a utužovaním citových väzieb a úprimným záujmom o dieťa sa vytvoril vzťah spolupatričnosti maloletého a biologického otca, keď tento môže byť vytvorený bez ohľadu na zhodu priezvisk.

Odvolačný súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov a tiež súdom prvého stupňa uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. spôsobom uvedeným v druhej vete výroku tohto rozsudku, pretože i tu šlo o prípad konania zahájiteľného i bez návrhu, v ktorom žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu jeho trov.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.